

PUJOL, Enric; CLARA, Josep (ed.). *Cartes de Ferran Soldevila (1912-1970)*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2017. Memòries Secció Històrico-Arqueològica, 104. 688 pàgs. [17 x 24].

Ferran Soldevila i Zubiburu (Barcelona, 1894-1971) va ser un important historiador català. La seva trajectòria i obra han estat estudiades, sobretot des de la commemoració del centenari del seu naixement. S'ha pogut localitzar els dietaris personals i els redactats durant l'exili (1939-1943) i els anys posteriors (1943-1957). La publicació recull les cartes que ell va escriure i que formen part de l'Arxiu Nacional de Catalunya. Per mitjà de la correspondència s'ha pogut saber quins eren els seus corresponents. En total s'han recollit 470 cartes, si bé no s'inclouen les cartes publicades en altres reculls epistolars. S'han presentat per ordre cronològic i cal remarcar que algunes de les cartes conservades han servit per reconstruir la seva biografia. En aquest cas s'han dividit en sis grans blocs: etapa formativa (1912-1922), consolidació professional (1923-1929), consagració pública (1930-1938), exili (1939-1943), retorn i represa (1944-1959) i etapa final (1960-1970).

Com a nota curiosa, s'han comptabilitzat 118 corresponents diferents. I els que tenen més cartes d'ell són Josep Pous i Pagès (56), Pèire Roqueta (39), Joan Mercader i Riba (37), Lluís Nicolau d'Oliver (29) i Josep M. López-Picó (23). També es procura comentar el tipus de relació de tenia amb cadascun.

A més d'arxius i biblioteques catalans, els editors van poder accedir a diferents fons personals. Pel que fa als criteris de transcripció s'ha procurat mantenir la fidelitat a l'original, perquè aquestes cartes les consideren com una part de la seva producció literària. Es destaca que va ser un defensor de la normativa de Pompeu Fabra i va mantenir una preocupació per l'idioma. S'ha retocat algun aspecte per facilitar la lectura del text i s'ha afegit algun signe de puntuació.

Les notes explicatives exposen el moment vital i professional de l'autor, juntament amb aspectes vinculats a la persona a la que anava dirigida la carta. Cal destacar que es cartejà amb importants representants de les lletres, de la cultura i la política catalana, com Carles Riba i Bracons (12 cartes), Joan Fuster i Ortells (8), Josep Tarradellas i Joan (8), Miquel Coll i Alentorn (7), Antoni Rovira i Virgili (44), Carles Soldevila i Zubiburu (3), Jaume Bofill i Mates (3), entre molts d'altres.

A més d'aconseguir aprofundir en la biografia de l'autor, per mitjà de les cartes es pot observar la seva manera de redactar, ja que fou un gran escriptor. També va expressar-se en altres gèneres: poesia, teatre, narrativa de ficció i prosa. Com a historiador va escriure la *Història de Catalunya*. Consta un annex amb la relació de la correspondència rebuda per Soldevila que es conserva a l'Arxiu Nacional de Catalunya, tant al Fons Personal com a la donació que va fer Carlota Soldevila.

Traducción de la reseña anterior:

Ferran Soldevila i Zubiburu (Barcelona, 1894-1971) fue un importante historiador catalán. Su trayectoria y obra han sido estudiadas, sobre todo desde la conmemoración del centenario de su nacimiento. Se han podido localizar los diarios personales y los redactados durante el exilio (1939-1943) y los años posteriores (1943-1957). La publicación recoge las cartas que él escribió y que forman parte del Arxiu Nacional de Catalunya. Mediante la correspondencia se ha podido saber quiénes eran sus correspondientes. En total se han recogido 470 cartas, si bien no se incluyen las cartas recogidas en otras recopilaciones epistolares. Se han presentado por orden cronológico y podemos destacar que algunas de las cartas conservadas han servido para reconstruir su biografía. En este caso se ha dividido en seis grandes bloques: etapa formativa (1912-1922), consolidación profesional (1923-1929), consagración pública (1930-1938), exilio (1939-1943), retorno y nuevo emprendimiento (1944-1959) y etapa final (1960-1970).

Como nota curiosa, se han contabilizado 118 correspondientes distintos. Y los que tienen más cartas suyos son Josep Pous i Pagès (56), Pèire Roqueta (39), Joan Mercader i Riba (37), Lluís Nicolau d'Oliver (29) y Josep M. López-Picó (23). También se procura comentar el tipo de relación que tenía con cada uno de estos autores.

Además de archivos y bibliotecas catalanes, los editores pudieron acceder a diferentes fondos personales. En cuanto a los criterios de transcripción se ha procurado mantener la fidelidad al original, porque estas cartas las consideran como una parte de su producción literaria. Se destaca que fue un defensor de la normativa de Pompeu Fabra y mantuvo una preocupación por el idioma. Se ha retocado algún aspecto para facilitar la lectura del texto y se ha añadido algún signo de puntuación.

Las notas explicativas exponen el momento vital y profesional del autor, junto con aspectos vinculados a la persona a la que iba dirigida la carta. Cabe mencionar que se carteo con relevantes representantes de las letras, de la cultura y la política catalana, como Carles Riba i Bracons (12 cartas), Joan Fuster i Ortells (8), Josep Tarradellas i Joan (8), Miquel Coll i Alentorn (7), Antoni Rovira i Virgili (44), Carles Soldevila i Zubiburu (3), Jaume Bofill i Mates (3), entre otros.

Además de profundizar en la biografía del autor, a través de las cartas se puede observar su manera de redactar, ya que fue un gran escritor. También se ejerció en otros géneros: poesía, teatro, narrativa de ficción y prosa. Como historiador redactó la *Historia de Catalunya*. Consta un anexo con la relación de la correspondencia recibida por Soldevila que se conserva en el Arxiu Nacional de Catalunya, tanto en el Fondo Personal como en la donación de Carlota Soldevila.

IHE
(Secretaria de la revista)